

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudkyně JUDr. Ing. Venduly Sochorové a soudce Mgr. Karla Černína Ph.D. ve věci

žalobce: **AgriStar – agrochemicals s.r.o.**
sídlem Liboš 98, 783 12 Štěpánov
zastoupen advokátem JUDr. Pavlem Brachem
sídlem Klapálkova 3132/4, Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2018, č. j. 5888/2019-MZE-17221

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zamítl podané odvolání a potvrdil rozhodnutí Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (dále též „ÚKZÚZ“), ze dne 11. 10. 2018, č. j. UKZUZ 132108/2018. Tímto rozhodnutím správní

orgán prvního stupně uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 79g odst. 1 písm. f) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném od 1. 12. 2017 (dále jen „rostlinolékařský zákon“), spočívajícím v uvedení na trh přípravku, který není opatřen etiketou v souladu s § 31a odst. 2 rostlinolékařského zákona. Přestupku se žalobce měl dopustit tím, že ke dni kontroly 2. 5. 2018 provedené v místě skladu žalobce na adrese Liboš 98 uváděl na trh přípravky na ochranu rostlin souběžného obchodu pod obchodním názvem Agri CCC-750 SL, v balení 20 litrů HDPE kanystr, u 3 šarží 18/13, 18/14 a 18/15 2018 s datem výroby 5. 3. 2018 v celkovém množství 38 960 litrů, bez původní etikety, kterou je přípravek v zemi svého původu označen, tedy v rozporu s § 31a odst. 2 rostlinolékařského zákona. Za spáchaný přestupek uložil správní orgán I. stupně žalobci pokutu ve výši 100 000 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav, přičemž se správní orgány nezabývaly tím, zda původní etikety byly odstraněny žalobcem nebo jinou osobou (tedy kdo je pachatelem přestupku), a jestli vůbec byly přípravky nějakou etiketou původně opatřeny. Žalovaný se vůbec nezabýval kdo konkrétně a kde měl etikety odstraňovat, prokázáno bylo pouze to, že se ve skladu žalobce nacházely přípravky bez etiket. To k prokázání porušení jeho povinnosti nepostačuje, jelikož jeho povinností ve smyslu § 31a odst. 2 rostlinolékařského zákona je pouze neodstraňovat etikety, nikoliv neuvádět přípravek na trh bez etiket. Navíc, i kdyby se jednalo o přestupek, nebyla zjištěna konkrétní fyzická osoba, jejíž jednání by bylo přičitatelné žalobci, proto nešlo dovodit jeho objektivní odpovědnost. Poukazoval přitom na podobnost s trestní odpovědností právnických osob.
3. Žalobce dále namítal nedostatečný popis skutkové podstaty, co správní orgán pokládá za přestupek. Upozorňoval, že přestupkem může být pouze čin výslovně za přestupek označený zákonem. Správní orgány jej shledaly vinným dle § 79g odst. 1 písm. f) rostlinolékařského zákona z důvodu uvedení přípravku na trh bez původní etikety v návaznosti na § 31a odst. 2 tohoto zákona. Ten mu však takovou povinnost (neuvádět přípravek na trh bez etiket) neukládá, ale obsahuje povinnost neodstraňovat etikety. Žalobce byl tedy shledán vinným v rozporu s § 31a. Správní orgány proto v rozhodnutí nesprávně pojmenovávají přestupek, co se týče pojmových formálních znaků. Dochází k pojmové neshodě mezi tím, co jedno ustanovení ukládá jako povinnost a tím, za co lze ukládat pokutu za porušení jiné povinnosti. Jedná se o dvě různé povinnosti, přičemž je nerozhodné, že faktický výsledek je tentýž (přípravek bez etikety). Žalobce odmítá, že by v § 31a odst. 2 či kdekoli jinde v rostlinolékařském zákoně existovala v případě souběžného obchodu povinnost uvádět přípravek na trh s původní etiketou. Jen pokud přípravek již původní etiketu má, tak se nesmí odstraňovat. Správní orgány se však odstraňováním etikety vůbec nezabývaly, jelikož vycházely pouze z faktu, že přípravek byl v kontrolní den bez etiket. Žalobce nemohl být potrestán za nesplnění něčeho, co nebylo jeho povinností, resp. něčeho, co neprovedl. Zákonodárce mohl naformulovat povinnost v § 31a odst. 2 v souladu s § 79g odst. 1 písm. f) a obráceně, místo toho se však jedná o zmatené ustanovení, které nekoresponduje s ustanovením druhým, které na něj odkazuje. Skutečnost, že toho v rámci legislativního procesu nebyl zákonodárce schopen, nelze dávat k odpovědnosti adresátů právní normy – žalobci. Žalobci proto nemohlo být jasné, co je jeho právní povinností, pokud se nepřihlédne k právu evropské unie, zda neuvádět na trh

bez etiket nebo neodstraňovat etikety. Otázka původních etiket je specialitou českého právního prostředí. Zákonodárce však nedokázal sepsat kvalitní legislativní materiál. Správní orgány však ani vůbec neprokazovaly, zda byl přípravek uveden bez etikety, tedy zda bylo co odstraňovat.

4. Dle žalobce správní orgány porušily zásadu zákazu analogie v neprospěch obviněného, neboť na základě analogie vytvořily novou skutkovou podstatu a zavedly nový druh přestupku. Analogií však nelze tvořit nové skutkové podstaty. Žalobce poukázal i na zásadu nulla poena sine lege, není trestu bez zákona, a v souvislosti s tím na porušení čl. 39 Listiny základních práv a svobod.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvedl, že vzhledem k podobnosti žalobních námitek s odvolacími odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se s nimi dostatečně vypořádal.
6. Dále konstatoval, že v případě odpovědnosti právnické osoby za spáchání přestupku se jedná o objektivní odpovědnost, při níž se zavinění nezkoumá. Podstatné je, že ke spáchání přestupku došlo při činnosti právnické osoby (prodej hospodářskému družstvu). Je zjevné, že tak učinila osoba plnící úkoly právnické osoby, a proto je jí její jednání přičitatelné i bez toho aniž by bylo zjištěno, o kterou konkrétní fyzickou osobu šlo.
7. Co se týče námitky nesourodosti ust. § 31 a odst. 2 a § 79g odst. 1 písm. f) rostlinolékařského zákona, žalovaný odmítl výlučný jazykový výklad, neboť daná ustanovení je nezbytné vykládat především v souvislostech se smyslem a účelem této úpravy. Vzhledem k aplikační přednosti unijního práva, je třeba zákon o rostlinolékařské péči vyložit v souladu zejména s nařízením EP a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh. Z toho pak plyne, že předmětem právní úpravy je požadavek na parametry výrobku uváděného na trh v rámci povolení souběžného obchodu, tedy aby nebyl uváděn bez původní etikety. Zmíněná ustanovení proto žalovaný nepovažuje za rozporná. Vzhledem k uvedenému navrhl žalobu zamítnout.

IV. Posouzení věci soudem

8. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
9. Soud vycházel při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Ze správního spisu vyplývá následující skutkový stav. Dne 2. 5. 2018 uskutečnil ÚKZÚZ za přítomnosti jednatele (a jediného společníka) žalobce kontrolu ve skladu žalobce, kde byl nalezen souběžný přípravek Agri CCC v množství 38 960 litrů bez původní etikety. (viz Protokol o kontrole č. PRK 18001344). Tato kontrola byla provedena na základě předchozího zjištění z kontroly ze dne 17. 4. 2018 provedené u Hospodářského družstva Strukov, Litovel. V jejím rámci bylo zjištěno nakoupení souběžného přípravku Agri CCC

družstvem od žalobce bez původní originální etikety ze země původu, chybělo tak původní číslo šarže a datum expirace (viz Protokol o kontrole č. PRK 180524).

11. Mezi účastníky řízení není sporné, že u žalobce byl nalezen přípravek bez původních etiket, tak jak je vymezeno v popisu skutku u přestupku. Podstata sporu tkví ve výkladu § 31 a odst. 2 a § 79g odst. 1 písm. f) rostlinolékařského zákona, zda má žalobce povinnost uvádět na trh přípravky s původní etiketou, za jejíž nedodržení jej lze trestat či nikoliv, jelikož se jedná pouze o povinnost neodstraňovat etikety, jsou-li jimi přípravky opatřeny. Na to pak navazuje námitka nezabývání se přičitatelností jednání konkrétní fyzické osoby.
12. Podle § 79g odst. 1 písm. f) rostlinolékařského zákona *se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že uvede na trh přípravek, který není opatřen etiketou v souladu s § 31a odst. 1 nebo 2. Za přestupek lze uložit pokutu do 4 000 000 Kč.* (odstavec 2)
13. Podle § 31a odst. 1 rostlinolékařského zákona *musí být přípravek, který je uváděn na trh, opatřen etiketou v českém jazyce. Podle odstavce 2 téhož ustanovení v případě souběžného obchodu nesmí být odstraněny původní etikety, kterými byl přípravek v rámci výroby a uvádění na trh označen. Původní číslo šarže a datum výroby výrobce formulace nesmějí být přelepeny a musejí na obalu zůstat viditelné.*
14. Zdejší soud se v nyní řešené věci v podstatě ztotožnil s právním hodnocením podaným žalovaným v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Na argumentaci žalovaného pak soud výslovně odkazuje též vzhledem k obsahové podobnosti odvolacích a žalobních námitek.
15. Žalobce ve své argumentaci vychází čistě ze striktního jazykového výkladu. Při výkladu právních norem si však rozhodně nejde vystačit s pouhým přímočarým výkladem textu. Ze samotného textu právních předpisů totiž nelze mnohdy ve složitějších případech vycházet, neboť jim nelze v daném kontextu správně porozumět. Při interpretaci předpisů se proto používají též další metody jako např. systematická, logická, historická a v neposlední řadě teleologická, která se zabývá smyslem a účelem právní úpravy, a také kombinace těchto metod. Aplikaci vycházející jen z jazykového výkladu, neuvědomující si smysl a účel právní normy, označil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, za neudržitelnou, neboť by činila z práva nástroj odcizení a absurdity. Nejprve je proto nutné zjistit obsah a význam právní normy a teprve poté ji aplikovat.
16. Jak správně rozebral žalovaný, pro posouzení věci je třeba kromě rostlinolékařského zákona vycházet též z předpisů evropské unie. Tím stěžejním v dané věci je Nařízení EP a Rady (ES) č. 1107/2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „nařízení ES“). Nařízení je totiž přímo aplikovatelné bez potřeby jeho implementace do českého právního řádu a má aplikační přednost před vnitrostátním právem na základě přímého účinku (viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 5. 2. 1963, ve věci Van Gend en Loos, dále ze dne 15. 7. 1964, ve věci Costa v. E.N.E.L. a dále ze dne 9. 3. 1978, ve věci Simmenthal II).
17. Dle odst. 8 preambule je účelem nařízení ES zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí a zvířat a životního prostředí za použití principu předběžné opatrnosti s cílem zajistit, že látky uváděné na trh nemají žádné škodlivé účinky na zdraví a životní prostředí. Rovněž z odst. 24 preambule vyplývá, že ochrana zdraví je při udělování povolení přípravků na ochranu rostlin upřednostňována. S tím koresponduje i § 1 odst. 1 rostlinolékařského zákona.

18. Čl. 65 nařízení zachycuje povinnost vztahující se k balení a označování přípravků na ochranu rostlin. Nařízení Komise č. 547/2011 ze dne 8. 6. 2011 (dále jen „nařízení Komise“), pak slouží k jeho provedení a v příloze I podrobně stanovuje požadavky na označování přípravků na ochranu rostlin. Z uvedeného vyplývá, že je jasně stanovena povinnost opatřit přípravky etiketou se všemi potřebnými náležitostmi, jediné tak je lze uvést na trh v rámci unie. Jinými slovy původní přípravek v zemi, v níž bylo vydáno povolení (Belgie) musel být opatřen náležitou etiketou. Na základě povolení k souběžnému obchodu dle čl. 52 nařízení ES mohl být uveden na trh v České republice. Povolovací procedura je však v takovém případě již zjednodušená, je proto kladen velký důraz na to, aby přípravek byl opatřen původní etiketou, neboť účinky přípravku na zdraví a životní prostředí byly důkladně hodnoceny právě při jeho uvedení na trh v zemi původu (viz čl. 29 nařízení ES). Smyslem původní etikety je tedy umožnit identifikaci původu přípravku souběžně dovezeného do ČR, včetně data výroby a čísla šarže. Dle bodu 4 přílohy I nařízení Komise pak členské státy mohou podmínit uvedení přípravku na trh na svém území použitím svého národního jazyka při označování. Tyto požadavky na označování, pak byly promítnuty do § 31a rostlinolékařského zákona, smyslem jeho odst. 2 je tedy s ohledem na výše uvedené zajistit zachování původní etikety, kterou byl přípravek opatřen v rámci jeho výroby a uvedení na trh v zemi původu. Zároveň se zdůrazňuje, že původní číslo šarže a datum výroby musí zůstat na obalu viditelné a nesmějí být přelepeny. Absence etikety by totiž znamenala nejistý původ výrobku. Hodlal-li žalobce v rámci souběžného obchodu uvést předmětné přípravky na trh v ČR, musel zajistit, aby nebyly uváděny bez původní etikety. Dle čl. 68 nařízení ES mají státy kontrolovat a prosazovat dodržování nařízení, tedy mimo jiné i požadavky na označování přípravků. Projevem toho je § 79g odst. 1 písm. f) rostlinolékařského zákona, který za přestupek označuje uvedení přípravku na trh, který není opatřen v souladu s § 31 a odst. 1 nebo 2.
19. Zřejmě vzhledem k povinnosti opatřit přípravek etiketou dle nařízení ES, zvolil zákonodárce v české úpravě v § 31a odst. 2 zákaz odstranění etikety, jelikož je stanoveno, že přípravek musí být etiketou opatřen. Soud připouští, že uvedené není napsáno úplně šťastným způsobem a povinnost označování mohla být vyjádřena lépe. Tento nedostatek však lze překlenout právě teologickým výkladem. S přihlédnutím k výše uvedenému smyslu a účelu úpravy je pak zjevné, že se nejedná jen o povinnost neodstraňovat etikety při souběžném obchodu, ale též o povinnost neuvádět vůbec přípravek bez takové etikety na trh na našem území. Tento výklad je pak plně v souladu s § 79g odst. 1) písm. f) rostlinolékařského zákona, který takové jednání trestá jako přestupek. Ve prospěch tohoto závěru pak svědčí též důvodová zpráva k zákonu č. 299/2017 Sb., který do rostlinolékařského zákona přinesl úpravu předmětných paragrafů od 1. 12. 2017. Hlavním cílem novely byla regulace trhu s nelegálními přípravky a ochrana životního prostředí a potravinového řetězce. Tím mělo být mimo jiné dle důvodové zprávy dosaženo posílením kontroly nad distribučním řetězcem přípravků, aby bylo zabráněno pronikání padělaných přípravků na ochranu rostlin na trh v ČR. Právě proto je nutné, aby přípravky byly označeny etiketou prokazující mimo jiné místo původu. Smyslem § 31a odst. 2 předmětného zákona tedy je nejen povinnost neodstraňovat původní etiketu, ale i požadavek na přítomnost původní etikety při uvedení na trh. Pokud není přípravek opatřen původní etiketou při uvedení na trh v ČR v rámci souběžného obchodu, jedná se o přestupek. Nepřítomnost původní etikety signalizuje nejistý původ přípravku, což znamená ohrožení pro zdraví, a proto je nutné dbát nad dodržováním této povinnosti. Soud proto nesouhlasí s námitkou žalobce, že neexistuje povinnost uvádět přípravek na trh

s původní etiketou, ani s námitkou rozpornosti předmětných ustanovení. Nejedná se o situaci, kdy by byl žalobce trestán za něco, co není zákonem označeno jako přestupek.

20. Soud má za to, že byly naplněny znaky skutkové podstaty předmětného přestupku. Skutečnost, že ve skladu žalobce byly nalezeny přípravky bez původní etikety, je mezi stranami nesporná. Uvedením na trh se dle čl. 3 odst. 9 nařízení ES rozumí též držení přípravku za účelem jeho prodeje, včetně nabízení k prodeji, jakož i jeho prodej a distribuce, dle § 2 odst. písm. a) rostlinolékařského zákona se tím rozumí obchodní skladování, nabízení k prodeji, prodej nebo jakýkoliv jiný způsob převodu na území unie v rámci podnikání. Je nepochybné, že žalobce měl ke dni provedené kontroly přípravky ve svém držení a skladoval je za účelem jejich dalšího prodeje. Vzhledem k tomu, že dle veřejně přístupného obchodního a živnostenského rejstříku jeho předmětem podnikání není zemědělská výroba, je možné vyloučit využití přípravků pro vlastní spotřebu. Žalobce hodlal ze zakoupených výrobků dále ekonomicky tržít, prodat je. Tuto skutečnost potvrzuje již uskutečněný prodej Hospodářskému družstvu Strukov. Je tedy rovněž prokázáno, že došlo k uvedení výrobků na trh.
21. Odpovědnost právnické osoby za přestupek je založena na objektivní odpovědnosti s možností liberace a neposuzuje se u ní zavinění, proto jej není třeba vůbec zkoumat. Subjektem odpovědnosti (odpovědná osoba) je proto právnická osoba jako celek. Je tomu tak z praktických důvodů. Zjišťování a dokazování zavinění v situacích, kdy porušení povinností je často výsledkem činnosti řady jednotlivců, by totiž bylo velmi obtížné a zdoluhavé. K vyvození odpovědnosti postačuje samotný fakt porušení nebo nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 112/2010-52). Není tak již namístě zkoumat zavinění subjektu. Jedná se tedy o odpovědnost za následek. Delikt ní způsobilost žalobce vznikla jeho zapsáním do obchodního rejstříku. Předmětem jeho podnikání je mj. výroba, obchod a služby, diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky a výroba chemických látek a další.
22. Odpovědnost právnických osob je založena na principu přičitatelnosti. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“) vymezuje okruh fyzických osob, jejichž jednání je přičitatelné právnickým osobám ve svém § 20 odst. 2. Ten do jisté míry vychází z občanského zákoníku a částečně též z ust. § 8 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob, princip přičitatelnosti však nepřijímá doslovně, ale vychází z dosavadní praxe v oblasti správního trestání. Aby nevznikaly pochybnosti o odpovědnosti, přímo přestupkový zákon v § 20 odst. 6 stanovil, že *odpovědnost za přestupek není podmíněna zjištěním konkrétní fyzické osoby, která se považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě. Správní orgán není povinen zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, zejména tehdy, je-li ze zjištěných skutečností zřejmé, že k jednání zakládajícímu odpovědnost právnické osoby za přestupek došlo při činnosti právnické osoby.*
23. Rovněž důvodová zpráva výslovně uvádí, že vzniku odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala protiprávně, byť pro vyvození správněprávní odpovědnosti konkrétní právnické osoby musí být samozřejmě zjištěno, že k takovému jednání konkrétně neztotožněné osoby skutečně došlo (např. je jisté, že se ho dopustil člen statutárního orgánu nebo zaměstnanec právnické osoby, ale

nepodařilo se bez důvodných pochybností zjistit, která z možných osob za právnickou osobu konkrétně jednala). Správní orgán proto nemusí zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, která za právnickou osobu jednala a tím založila odpovědnost za přestupek, jestliže je zjevné, že "jednala" právnická osoba. Jako příklad zjevného jednání právnické osoby důvodová zpráva uvádí: „*Například podle § 24 odst. 7 písm. p) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, se prodávající dopustí správního deliktu tím, že nevyznačí v dokladu o zakoupení výrobku v případě prodeje s následnou dodávkou místo určení a datum dodávky. Jestliže je takový doklad zajištěn, není rozhodné, který konkrétní zaměstnanec nevyznačil místo určení a datum dodávky, neboť je zjevné, že za to nese odpovědnost právnická osoba, která doklad vydala (jejímž jménem byl doklad vydán).*“

24. Ohledně skutečnosti, že odpovědnosti právnické osoby za přestupek nebrání, pokud nelze zjistit totožnost konkrétní jednatelky fyzické osoby, soud poukazuje například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 As 131/2016-25. V něm NSS shledal odpovědnost právnické osoby, aniž by zjistil konkrétní osobu, která provedla ořez stromů v areálu základní školy, jelikož bylo zjevné, že tak došlo při činnosti podnikající fyzické osoby. Je-li tedy na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu zřejmé, že učiněné přestupkové jednání je přičitatelné právnické osobě, není nezbytné, aby bylo najisto postaveno, kdo byl tou konkrétní osobou, která se jednání dopustila. Objektivní odpovědnost za přestupek právnické osoby byla zavedena právě s ohledem na problémy s hledáním konkrétní fyzické osoby, která svým jednáním způsobila porušení povinnosti právnickou osobou. Nad rámec nezbytného lze také poukázat na to, že ani trestní odpovědnosti právnické osoby nebrání, nepodaří-li se zjistit, která konkrétní fyzická osoba jednala, pokud lze toto jednání právnické osobě přičítat (srov. § 8 odst. 3 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob).
25. Jestliže byl přestupek spáchán při činnosti právnické osoby, která je zpravidla zjevná "na první pohled", jsou na správní orgán kladeny nižší nároky na zjišťování konkrétní fyzické osoby, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě (§ 20 odst. 6 přestupkového zákona). Postačí, že k jednání došlo při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu. Stejný postoj zastává i komentářová literatura (viz § 20 [Právnická osoba jako pachatel]. In: JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020, s. 138.).
26. Vzhledem k uvedenému, lze tedy souhlasit se žalovaným, že nebyl povinen zjišťovat konkrétní fyzickou osobu, jejíž jednání by bylo přičitatelné žalobci. Pro tuto věc je důležité, že přípravky byly objeveny ve skladu žalobce za přítomnosti jeho jednatele, došlo rovněž již k prodeji přípravku bez původní etikety hospodářskému družstvu pod jménem žalobce. Podstatné totiž je, že se sám žalobce k přípravkům důsledně hlásil, jejich uvádění na trh a další prodej nijak nerozporoval. Je tedy lhostejné, kterou konkrétní fyzickou osobu pověřil skladováním a dalším prodejem, podstatné je, že bylo prokázáno, že ke spáchání přestupku došlo při činnosti právnické osoby. Žalobce uváděl výrobky na trh a prodával je svým jménem, proto byla jeho odpovědnost za přestupek založena. S námitkou nemožnosti dovození objektivní odpovědnosti žalobce se proto krajský soud neztotožňuje. K tomu soud závěrem znovu uvádí, že cílem právní úpravy není zjistit, kdo etiketu odstranil, ale skutečnost, že na trh nesmí být uveden přípravek bez etikety ze země původu. Proto není ani třeba, aby žalobce zkoumal, která konkrétní osoba etiketu odstranila, zda žalobce nebo zda byla odstraněna ještě předtím, než se dostala do sféry

žalobce. Není podstatné, či chybou bylo, že na přípravcích není původní etiketa, neboť za přestupek je označeno uvedení na trh bez původní etikety a toho se žalobce prokazatelně při své činnosti dopustil.

27. Ani případná chybějící úvaha žalovaného o přičitatelnosti by nezpůsobila nezákonnost rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud připustil, že by sice tato úvaha v rozhodnutí být měla, ale není-li tam, není rozhodnutí nezákonné. Srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2019, č. j. Ars 8/2018-41. „*Není totiž úkolem správních orgánů sepisovat pasáže o základních předpokladech vedení řízení, které nejsou sporné, nebo vůbec obecněji o otázkách, o nichž nevznikly pochyby ani na základě obsahu spisu, ani na základě procesních úkonů účastníka řízení. Takovýto úzkostlivý přístup správních orgánů, po němž volá stěžovatelka, by vedl jen k zahlcení správních rozhodnutí nepodstatnými informacemi, které nepřispívají k srozumitelnosti ani k větší přesvědčivosti úkonů veřejné správy.*“ Ostatně v daném případě žalovaný úvahu o odpovědnosti žalobce ve svém odůvodnění učinil.
28. Soud dále uvádí, že v přestupkovém zákoně je v § 21 upraven obecný liberační důvod, dle něhož *právnícká osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila.* Ze správního spisu, ani jiných podkladů, nevyplývá, že by se žalobce snažil prokázat zabránění uvedení předmětných přípravků na trh bez původních etiket. Naopak byl si této skutečnosti vědom (nijak ji nerozporuje), ale tvrdil, že jeho povinností bylo pouze neodstraňovat etikety. Nesnažil se tedy zajistit, aby byly výrobky původní etiketou označeny, ani případně zjistit, z jakého důvodu ji nemají. Nelze tak případně ani dovodit, že by žalobce prokázal, že ani přes veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, nezabránil porušení povinnosti.

V. Závěr a náklady řízení

29. Soud na základě všech výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu